
FRANSA HEM SICAK HEM SOĞUK ÜFLÜYOR-21 KASIM 2011

Ömer Engin LÜTEM

12.04.2009

Hem sıcak hem soğuk üflemek çok kullanılan bir Fransız deyimidir. Fikir değiştirmek veya bir konuda birbirinin zıttı iki fikri aynı zamanda savunmak anlamına gelir. Fransanın Ermeni Sorunundaki tutumu bu deyimine uygun bir gelişme göstermektedir.

Türk-Ermenistan anlaşmazlığının en temel ögesi soykırım iddialarıdır. Bu iddiaları reddedenlerin cezalandırılmasına ilişkin bir kanun tasarısı bu yıl Mayıs ayında Fransız Senatosu tarafından, Anayasaya aykırı olduğu belirtilerek reddedilince Fransa Ermenileri, söz konusu tasarının kabulü için çaba göstermeyen Başkan Sarkozyye karşı cephe almışlardı. Başkan buna başta pek önem vermemiş ancak ara seçimlerde Sosyalistler Senatoda çoğunluğu ele geçirince ve ardından da Ermeni görüşlerini benimsemesiyle bilinen François Hollande Sosyalist Partisinin cumhurbaşkanı adayı olunca hemen tutum değiştirmiş ve Ermenistana geçen ay yaptığı ziyarette sempatik görünmek için mümkün olan her şeyi yapmış, ayrıca söz konusu kanun tasarısının kabulü için çaba göstereceğini de söylemişti. Kısaca Başkan Sarkozy aniden fikir değiştirerek Türkiye'ye karşı soğuk üflemeye başlamıştı.

Ne var ki iki buçuk milyonluk Ermenistan ve yaklaşık üç yüz bin Fransız Ermeni seçmeni uğruna Türkiye çapında ve gücünde bir ülkeyle ciddi bir anlaşmazlık içine girmek siyasi gerçekçilik ile bağdaşmadığından bu durumu olanaklar ölçüsünde değiştirebilmek, diğer bir deyimle Türkiye'ye karşı biraz sıcak üflemek görevi Dışişleri Bakanı Alain Juppéye düşmüştür.

Fransanın, Almanya ile birlikte Türkiye'nin AB üyeliğine en fazla engel çıkartan ülke olmasına karşı Juppé, Avrupa Birliği iç reformlarını tamamladıktan sonra Birliğin genişletilmesi konusunda ilerleme kaydedebileceğini, diğer bir deyimle Türkiye'nin üyeliğinin ele alınabileceğini belirterek ve müzakerelerde yeni üç faslın açılmasına taraftar olduklarını da belirterek Türkiye'nin AB üyeliği konusunda, kesin olmayan bazı ümitler vermiştir.

Türkiye ile Fransa arasında ikinci önemli anlaşmazlık olan Ermeni Sorununda ise Türkiye'nin Tarihçiler Komisyonu önerisini benimsediğini, elbette bu Komisyonun Ermenistanı da içermesi gerektiğini ve bu konudaki toplantıların Pariste yapılabileceğini söylemiştir. Ancak, ihtiyatı elden bırakmayarak, bu konuyu Başkan Sarkozyye sunacağını da ifade etmiştir. Kısaca Juppé, yukarıda değindiğimiz gibi, Türkiye'ye karşı sıcak üfleyerek Türkiye'nin Fransaya karşı olan tutumunda bir yumuşama sağlamaya çalışmıştır. Ancak yakından bakıldığında Fransız Dışişleri Bakanının ne Avrupa Birliği konusunda ne de Ermeni Sorununda Fransanın tutumunda köklü bir değişiklik anlamına gelebilecek bir beyanda bulunmadığı görülmektedir.

Tahmin edileceği gibi Juppé'nin sözlerine karşı Ermeni çevrelerinin tepkisi sert olmuştur. Fransadaki Ermeni basını Fransanın patronu kim? Sarkozy mi Juppé mi? olduğunu sorgularken Ermenistanda

hükümet koalisyonunun büyük ortağı Cumhuriyetçi Partinin Sözcüsü Eduard Şarmazanov soykırım konusunu hiçbir zaman tartışılmayacağı hakkında bilinen Ermeni görüşlerini tekrarladıktan ve bu konunun tarihi değil siyasi olduğunu, o nedenle de siyasi bir çözüm gerektirdiğini ifadeyle soykırım iddiaları aracılığıyla Ermenistanın Türkiyeden malların iadesi, tazminat alınması ve diğer taleplerini gerçekleştirmeyi amaçladığını imâ etmiştir.

Henüz Ermenistan hükümet çevrelerinden bir tepki gelmemiş olmakla beraber Ermenistanın yakın ilişkiler içinde olduğu Fransıyı bu konu nedeniyle rencide edebilecek bir tutum alması beklenmemelidir. Buna karşın Ermenistanın, 1990 tarihli Bağımsızlık Bildirgesine ve Türkiye-Ermenistan Protokolleri hakkındaki 12 Ocak 2010 tarihli Anayasa Mahkemesi kararına dayanarak, soykırım gerçeğinin tartışılmayacağını tekrar ileri sürüp, tarihçiler komisyonu önerisini, şimdiye kadar olduğu gibi, kabul etmemesi olasıdır.

Kaynak/Source: